

A. M. KALMYKOVALLE 209

7. IX. 03.

Sain äsken kirjeenne ja kiiruhdan vastaamaan. Niin, näen, että Te tiedätte jo kaiken ja että tiedot, joita olette saanut, on määrättyllä tavalla väritetty, eikä muuten tietysti voi ollakaan. Ymmärrän myös, ettei se, mitä on tapahtunut, voi olla vaivaamatta Teitä.

Mutta tietäminen ja ymmärtäminen eivät ole sama asia, kuten aivan oikein kirjoitatte, ja olen syvästi vakuuttunut, ettei tapahtunutta saa käsittää „hermoston äärettömästä lii karasituksesta” johtuvaksi. Hermoston lii karasitus on saattanut vain aiheuttaa kärkevää suuttumusta, raivokkuutta ja harkitsematonta suhtautumista tuloksiin, mutta itse tuloksethan olivat vallan väistämättömät, ja niiden ilmaantuminen oli jo kauan vain ajan kysymys.

Te sanotte: „hampuuseja” ja „pretoriaaneja”. Ei se niin ole. Poliittinen ryhmittyminen oli im Grossen und Ganzen * seuraava: 5 bundilaista, 3 rabotshejedelolaista, 4 „Juzhnyi Rabotshin” edustajaa, 6 „suon” edustajaa eli horjuvaa, 9 pehmeän linjan (eli Zickzackkursin **) iskralaista ja 24 lujan linjan iskralaista: nämä ovat ratkaisevia ja tietenkin likimääräisiä ääniä. Oli tapauksia, jolloin kaikki punoutui toisin, mutta à vol d’oiseau’sta *** katsottuna ryhmät ovat kuitenkin lopputuloksena juuri täl-

* — ylimalkaan. *Toim.*

** — mutkittelleen linjan. *Toim.*

*** — lintuperspektiivistä. *Toim.*

laiset. Kaikkein suurimmassa sotkussa (kielten tasa-arvoisuus), jolloin monet iskralaiset horjahtivat, meidän kannallemme jäi ainakin 23 iskralaista (joita oli yhteensä 33) ja näistäkin 23:sta „martovilaiset” olivat vähemmistönä. Entä tiedätekö kuudentoista kokouksen äänestystulokset? kuudentoista „Iskran” järjestön jäsenen eikä „hampuisin” eikä „pretoriaanin” kokouksen? Tiedätekö, että sielläkin Martov jäi vähemmistöön, sekä kysymyksessä henkilöstä, joka oli eripuraisuuden riitaomenana, *että listoista?*

Pehmeän eli mutkittolevan linjan iskralaiset, jotka olivat vähemmistönä, löivät enemmistön (sääntökysymyksessä ja monta kertaa) Bundin + suon + „Juzhnyi Rabotshin” liitoutuman avulla. Ja kun Bund ja „Rabotsheje Delo” poistuivat, iskralaisten enemmistö otti revanssin. Voilä tout *. Eikä kukaan epäile, että Martov olisi lyönyt meidät keskustelinkysymyksessä, ellei Bund olisi poistunut. Ja tällaisen finaalin vuoksi sitten loukkaannutaan, närkästyttään, aiheutetaan hajaannusta puolueessa! Se on järjetöntä. Höpistään sellaista, että „pretoriaanit” heittivät ulos ne, joita syytettiin panettelevasti opportunistista, että mustattiin ja syrjäytettiin toimenmiehiä etc. Se on turhaa puhetta, loukatun mielikuvituksen tuotetta, rien de plus **. Ei ketään, ei kerrassaan ketään „mustattu” eikä syrjäytetty työstä, toiminnasta. Joku tuli vain syrjäytetyksi *keskuselimestä* — ja siitkö pitäisi nyt loukkaantua? senkö vuoksi pitäisi hajottaa puoluetta? senkö takia pitäisi keksiä hypersentralismiteoria? senkö takia pitäisi kirkua rautaisista kourista etc.? En ole koskaan enkä hetkeäkään epäillyt enkä voi epäillä sitä, että toimittajakolmikko on *ainoa* todella toimielias kolmikko, mikä ei hajota mitään, vaan totuttaa entisen „perhe”-kollegion *toimihenkilön* osaan. Juuri kuusihenkisen toimituksen perhekuntaisuus on jäytännyt meitä koko tämän kolmen vuoden ajan, *Tehän tiedätte sen vallan hyvin*, ja siitä hetkestä, kun „Iskrasta” tuli puolue ja puolueesta „Iskra”, meidän *piti, velvollisuutemme* oli katkaista väliä kuusihenkisen toimituksen kanssa, tehdä loppu perhekuntaisuudesta. Juuri sen takia sanoin jo edustajakokouksen edellä, että tulen vaatimaan toimituskunnan *respective* ***

* — Siinä kaikki. *Toim.*

** — ei mitään muuta. *Toim.*

*** — tai. *Toim.*

kolmikön vapaata valintaa, mikä on ainoa perusta, jolta voidaan suorittaa myös asiallisesti kooptointi.

„Perhekuntaisuuden” lopettaminen oli asialle ehdottoman välttämätöntä, ja olen varma, että koko kuutosryhmä olisi hyväksynyt rauhassa tämän kolmikön, ellei muun ohella olisi tapeltu sääntöjen 1. pykälän ja Keskuskomitean vuoksi. *Ainoastaan* nämä tappelut antoivat heille kolmikosta niin „kauhean” ja kerrassaan väärän kuvan. Siinä ei kuitenkaan ollut kerrassaan mitään „kauheaa”, kun taas Zickzackkursin ahdistelu oli välttämätöntä, ja *iskralaisten* enemmistö (niin edustajakokouksessa kuin „Iskran”-järjestön sisälläkin) käsitti sen erittäin hyvin.

Ei, toistan, ettei finaali ollut „odottamaton yllätys”, ettei finaali tiennyt „kokonaisuuden pirstomista”. Se ei pidä paikkaansa. Ei pidä paikkaansa, että voidaan kirotta „viranlyennyksen” päivä, koko aikaisempi työmme jäisi silloin ikiajoiksi Tantaloksen tuskiksi. Ja puolueessa, sen virallisella perustalla, kun *kaikki* alistetaan sääntöjen vaatimuksiin* (emme tapelleet niistä turhaan niin vimmatusti, tapelleet kaikesta aina pikkuseikkoja myöten Martovia vastaan, joka *pääsi* siinä *voitolle*), sellaisessa puolueessa entinen perhekuntainen toimitus (joka 3 vuoteen ei ollut *kertaakaan* koolla 6-henkisenä) oli *mahdoton*, semmitenkin, kun puolueeseen oli tuota pikaa tullut joukolla ei-iskralaisia ja muodollisesti aivan oikeilla perusteilla. Ja tämä vaati nimenomaan lujaa ja johdonmukaista linjaa eikä mitään luovimispolitiikkaa. Vanhaan ei ole paluuta, ja vain sairas mielikuvitus voi maalailta sellaisia kuvia, että Martovia viedään kuolemaan eikä yhteistyöhön tovereitten kanssa, joista jokaisella on oma vivahteensa poliittisessa linjassa. Ja sanon vielä, että *de facto* tämä kolmikko on ollut ratkaiseva, poliittisesti ratkaiseva (eikä kirjallinen) keskus *aina ennenkin, koko tämän kolmen vuoden ajan, 99 tapauksessa sadasta.*

Minua naurattavat nyt „heidän” hampuuseja ja pretoriaaneja koskevat valituksensa, se, että he murehtivat „Iskran” toimituksen „kristallinpuhtauden” vuoksi,—sen jälkeen, kun Martov *löi* iskralaisten enemmistöä liittoutumalla Bundin kanssa ja *valmisteli* *kaiken* lyödäkseen sen

* Juuri sen tähden „oman väen keskeiset konstituutiot” *eivät* nyt *ole* *mahdollisia*, ne ovat sekä juridisesti että moraalisesti kerta kaikkiaan mahdottomia.

tämän liittoutuman voimin myös keskuksia koskevassa kysymyksessä. Sanon, että Martov löi solmimalla liiton eikä tekemällä lehmäkauppaa, en edes aio syyttää heitä sellaisesta, että he olisivat tehneet *lehmäkaupat* suon ja Bundin kanssa, en sinne päinkään. Kun „he” jaarittelevat, että heitä vastaan on pantu liikkeelle „solvaavia huhuja” (he ovat muka bundilaisten liittolaisia), „he” toistavat tavanomaisen virheensä, sekoittavat henkilökohtaiset ja poliittiset asiat. Yksityinen lehmäkauppa olisi ruma juttu. Liittoutuminen *ei* riippunut *heidän tahdostaan*, vaan se johtui heidän virheestään; eivät he kulkeneet Bundin + suon mukana, vaan Bund + suo + „Juznyi Rabotshi” etc. seurasivat heitä äkäten heti, ketä iskralaisista on kannatettava iskralaisten vastustajain mielestä. Bund + suo etc. vain *toivat* poliittisesti *julki* Martovin järjestöllisen ja takillisen virheen.

Sille, joka tietää kaiken, mitä edustajakokouksessa tapahtui, ja eritoten, miten iskralaisten äänet jakaantuivat (edustajakokouksessa ja „Iskran” salaisessa järjestössä), on ilmeisesti selvää, ettei ole paluuta takaisin. *Iskralaiset* jakaantuivat, mutta eihän „Iskraa” voi olla ilman iskralaisia. Ja, toistan, Martovilla oli takanaan *iskralaisten* ehdoton vähemmistö, ja puolueen *jakaantuminen* (jota kohti Martov kulkee *fataalisesti*, päivä päivältä yhä pahemmin) osoittautuu vähemmistön kapinaksi, vähemmistön, joka on väärässä juridisesti ja *vieläkin pahemmin asian olemuksen kannalta*.

Me emme „mustaa” Martovia emmekä ketään muutakaan virheen takia, vaan kutsumme *kaikkia* toimintaan.

Mitä tulee mainitsemiinne „aineellisiin varoihin”, niin niiden suhteen asiamme ovat nyt aika huonosti, se on tosi, ja kalifornialaiset tulolähteet ovat ummessa. Mutta jos niikseen tulee, kestämmme äärimmäisen puutteenkin, kunhan vain saisimme estetyksi koko monivuotisen työmme aikaansaannosten menetyksen yksistään sen vuoksi, *että ollaan tyytymättömiä keskuselinten kokoonpanoon* (sillä objektiivisesti „heidän” tyytymättömyytensä johtuu *vain* siitä).

„Olisikohan jaettava ämpärikin ^{210?}” kysytte. Tähän kysymykseen tuskin voisin vastata, sillä en voi olla puolueeton „jakamisessa” ja puolueellista vastausta ette kaipaa.

Olen vakuuttunut, ettei ole mitään „murto-osia”, vaan että, *yritetään* järjettömästi pirstoa, särkeä ja lyödä rikki kokonaisuus (perustaa uusi tyyssija, kuten Te sanotte) tappion vuoksi, joka on kärsitty *yhdessä* kysymyksessä, jossa häviölle joutuneet iskralaiset olivat aivan väärässä.

Puristan kättänne.

Lähetetty Genevestä Dresdeniin

Julkaistu ensi kerran v. 1927

Julkaistaan

*N. K. Krupskajan kirjoittaman
jäljennöksen mukaan*
